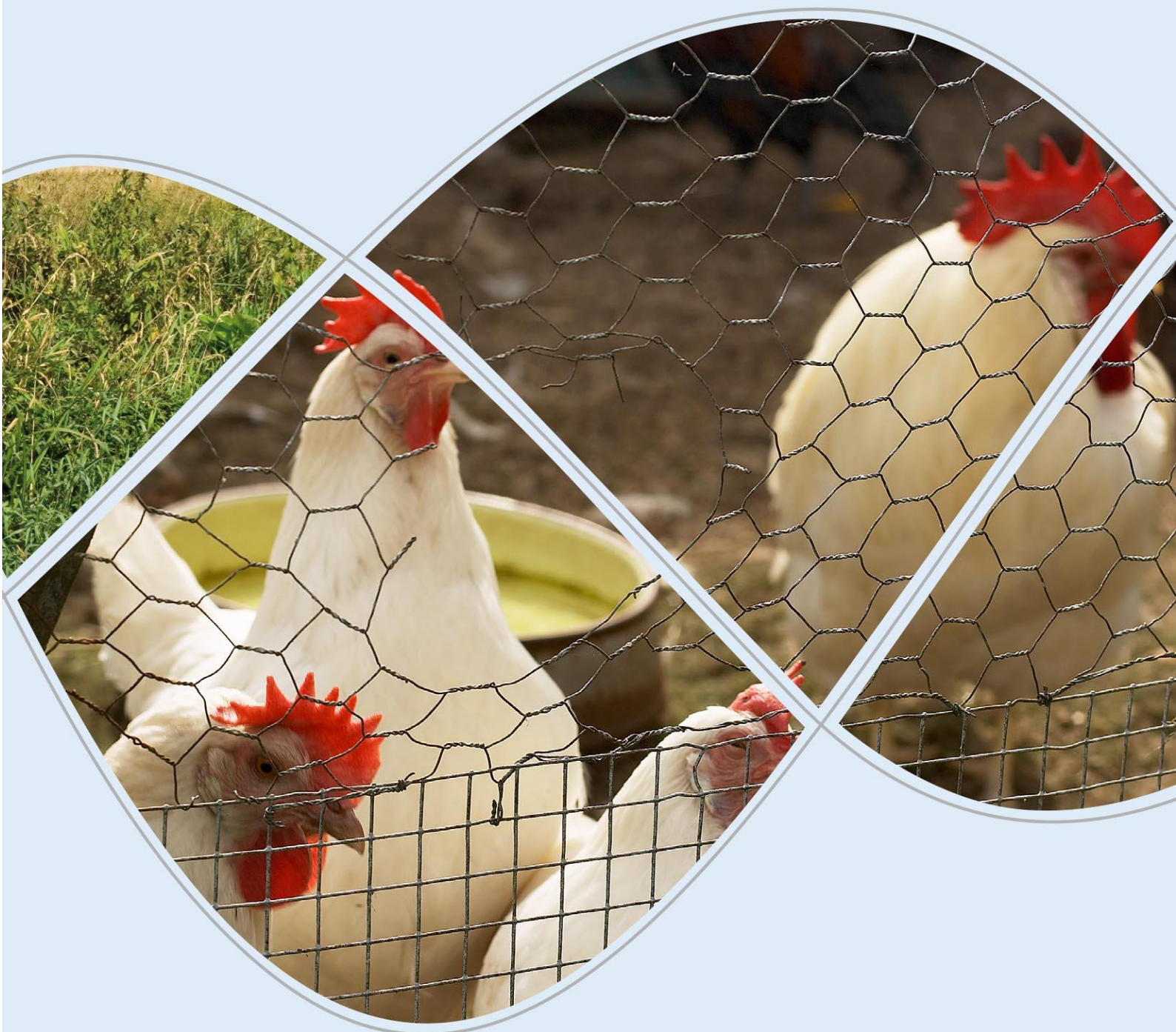

Udkast til miljøgodkendelse

Kærvej 20B, 6740 Bramming

9. juli 2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget	Konsulent
Husdyrbrugets CVR-nummer	45897621
Husdyrbrugets navn	MSF Poultry ApS
Beliggenhedsadresse	Kærvej 20B
Postnummer	6740
By	Bramming
Ansøger	
Ansøger navn	MSF Poultry ApS
Ansøger adresse	Lundhedevej 25A
Ansøger postnummer	7200
Ansøger by	Grindsted
	Konsulent
	Konsulent Cvr
	27428843
	Konsulent virksomhedsnavn
	SAGRO I/S
	Konsulent navn
	Nina Laudal Jensen
	Konsulent adresse
	Birk Centerpark 24
	Konsulent postnummer
	7400
	Konsulent by
	Herning
	Konsulent telefon
	96296642
	Konsulent email
	nij@sagro.dk
	Ejendom
	Ejendomsnummer
	7730487
	CHR numre

Sag nr.: MIS-25/003105

Sagsansvarlig: CHJS

Skema nr.: 253255, version 3

Indsendt dato: 11. december 2025

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljø@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	10
REVURDERING	11
MEDDELELSESPLIGT	11
ØVRIGE FORHOLD	11
OFFENTLIGGØRELSE.....	11
KLAGEVEJLEDNING	12
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR.....	13
INDLEDNING	13
GENERELLE FORHOLD.....	13
Godkendelsens omfang.....	13
Tidligere godkendelser.....	13
Samdrift med andre husdyrbrug	14
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	16
Foder	16
Husdyrgødning	17
Spildevand/restvand	17
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	18
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	18
Landskab og kulturmiljø.....	19
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	21
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	21
Lugt	25
Transporter.....	27
Støj.....	27
Støv, fluer og skadedyr	28
Lys.....	28
Driftsforstyrrelser og uheld	28
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	29
Ressourcer.....	29
Affald	29
BEDST TILGÆENGELIGE TEKNIK (BAT).....	30
OPHØR	35
ALTERNATIVE MULIGHEDER	36
SAMLET VURDERING	36
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	36
BILAG 1: LANDSKABSANALYSE	38
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	43

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Kærvej 20B, 6740 Bramming søger om at udvide den eksisterende produktion af slagtekyllinger. Der søges om at opføre 2 nye stalde med mulighed for at etablere forrum. Derudover etableres der 6 fodersiloer og en samletank.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse er nu fremlagt i offentlig høring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser mod projektet.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Esbjerg Kommune, inden der tages stilling til om der meddeles miljøgodkendelse eller ej.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til fjerkræbruget på Kærvej 20B, 6740 Bramming, matrikel 8b Nr. Vejrup By, Vejrup.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 5.645 m² til 11.645 m².
- Etablering af 2 nye kyllingestalde, på hver 3.000 m² (30 x 100 x 8,5 m), nord for eksisterende stalde, med 150 m² forrum (5 x 30 m) i hver.
- Etablering af 6 stk. fodersiloer på hver 60 m³. Der placeres 3 fodersiloer i den sydlige ende, ved hver af de 2 nye stalde – imellem de to nye stalde.
- Etablering af samletank til vaskevand på 99 m³, som placeres i den sydlige ende og i forbindelse med de 2 nye kyllingestalde.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Bygning 1 – Slagtekyllinger	Flexgruppe: Alle kyllinger, gulvdrift	1.392
Bygning 2 – Slagtekyllinger	Flexgruppe: Alle kyllinger, gulvdrift	4.253
Bygning 3 – Slagtekyllinger	Flexgruppe: Alle kyllinger, gulvdrift	3.000
Bygning 4 – Slagtekyllinger	Flexgruppe: Alle kyllinger, gulvdrift	3.000
I alt		11.645

2. Bygning 1 skal være fri for kyllinger og rengjort 5 måneder om året. For at overholde beskyttelsesniveauet for lugt skal stalden friholdes for dyrehold og være rengjort i maj, juni, juli, august og september måned.
3. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealernes størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
4. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

5. Dokumentation for dyreholdets ind- og udsætning af stald 1 skal fremgå af logbog. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og vises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Indretning og drift

6. De 2 nye stalde og samletanken til vaskevand skal placeres sådan, at gældende afstandskrav på 15 m til vandløb, både åbne og rørlagte, overholdes.
7. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
8. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

9. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal	Overdækning
Gødningshus (1.382 m ²)	Fjerkræ	800 m ²	Tætsluttende og vandtæt materiale

Spildevand og restvand

10. Der skal inden byggeriet påbegyndes indsendes en ansøgning om afledning af tagvand og sanitært spildevand. Der vil blive meddelt særskilte tilladelser hertil.
11. Senest ved ibrugtagning af hvert nyt produktionsareal skal der foreligge en ajourført og retvisende afløbsplan, der medtager afløbsforhold fra de nye stalde og forrum. Afløbsplanen skal som minimum vise placering af afløbsriste, ledninger og brønde. Afløbsplanen skal angive afløb for flydende husdyrgødning, restvand og overfladevand fra befæstede arealer. Afløbsplanen skal opbevares på ejendommen og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Hvis den foreliggende afløbsplan efter tilsynsmyndighedens konkrete vurdering er mangelfuld eller misvisende, kan tilsynsmyndigheden kræve yderligere dokumentation for de faktiske afløbsforhold.

12. Vaskevand fra rensning af staldene, skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for restvand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
13. Etablering af udsprinklingsanlægget til restvand skal følge det aktuelle byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, som p.t. er 103.09-05. Dog skal der altid være en bufferkapacitet på min. 2 måneder f.eks. i opsamlingsbeholder, som kan anvendes i de tilfælde hvor forholdene til udsprinkling ikke er til stede (f.eks. frost, tørbrud eller regnsky).

Landskabelige værdier

14. De 2 nye staldbygningerne skal opføres i ikke-reflekterende materialer, med sider i mørkegrå sandwichpaneler og mørkegrå tagplader. Staldenes størrelse, eksklusivt forrum, må ikke overstige dimensionerne 30 m x 100 m x 8,5 m (B x L x H).
15. Hvis der etableres forrum i de nye stalde, skal disse placeres i den sydlige ende af bygningerne.
16. Højden på de 6 fodersiloer må ikke overstige 12 meter og skal etableres i grå eller anden mørk farve på jordfarveskalaen. De skal placeres imellem de to nye stalde i overensstemmelse med kort 1.
17. Det eksisterende beplantningsbælte øst og vest for de nye og eksisterende stalde skal bevares og vedligeholdes, samt genplantes hvis nødvendigt med hjemmehørende arter af træer og buske. Læhegnenes placering fremgår af kort 3.
18. Afhentningsplads til døde dyr, etableres på matrikel 6t Nr. Vejrup By, Vejrup. Tilkørsel skal ske fra eksisterende indkørsel.

Ammoniakfordampning

19. Der skal installeres Rokkedahl varmevekslere, ACU Clima+ 200 i hver stald, til reduktion af ammoniakfordampning. Der skal inde i hvert produktionsareal, hvor der er indsat varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften. Varmeveksler og ventilation skal have en kapacitet, som angivet under vilkår 21 og 22.
20. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder
21. Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal i hver stald. For de fire stalde svarer dette til:
 - 21.1. Stald 1: 1.392 x 12 = 16.704 m³ luft pr. time
 - 21.2. Stald 2: 4.253 x 12 = 51.036 m³ luft pr. time
 - 21.3. Stald 3: 3.000 x 12 = 36.000 m³ luft pr. time
 - 21.4. Stald 4: 3.000 x 12 = 36.000 m³ luft pr. time
22. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i staldene skal levere en samlet kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. m² produktionsareal. For de fire stalde svare dette til:
 - 22.1. Stald 1: 1.392 x 26 = 36.192 m³ luft pr. time
 - 22.2. Stald 2: 4.253 x 26 = 110.578 m³ luft pr. time
 - 22.3. Stald 3: 3.000 x 26 = 78.000 m³ luft pr. time
 - 22.4. Stald 4: 3.000 x 26 = 78.000 m³ luft pr. time
23. Varmevekslerne skal levere al ventilation i kyllingehuset frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under vilkår 21 og 22. Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt under vilkår 22.

24. Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger. Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.
25. Der skal føres logbog for hver varmeveksler, indeholdende registreringer om:
 - a) Varmevekslerens driftstid ved montering af timetæller.
 - b) Tidspunkter for rengøring og vedligeholdelse.
 - c) Eventuelle fejl og driftsstop, samt varighed heraf.
26. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

27. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
28. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

29. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

30. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.
31. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

32. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

33. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

34. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
35. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

36. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

Uheld

37. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Energi- og vandforbrug

38. Husdyrbruget skal drives så vandforbruget minimeres mest muligt.

39. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
40. Ventilationsanlægget skal kontrolleres minimum 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

41. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
42. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
43. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
44. Hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer², skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.

Affald

45. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
46. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

47. Ved ophør af bedriften skal alle stalde, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af

² Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 44 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2034.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Herunder:

- Afledning af sanitært spildevand fra forrum
- Udledning af tag- og overfladevand
- Byggetilladelse

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf. Når anlæg er færdigetablet, skal dette meddeles til BBR på mail: plan-bbr@esbjerg.dk.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den **dato** på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg

Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoerings-portal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den XX. mdr. år. (4 uger efter, at afgørelsen er annonceret – sker umiddelbart efter midnat).

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Miljøgodkendelsen indeholder opførelse af byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Derfor kan du jf. § 81 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, så godkendelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Kærvej 20B, 6740 Bramming har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning³.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om at udvide produktionsarealet fra 5.645 m² til 11.645 m². I den forbindelse søges der om at bygge 2 nye stalde på hver 3.000 m² med mulighed for at etablere forrum på 150 m² i begge stalde. Desuden søges der om 6 fodersiloer på hver 60 m³ – tre siloer til hver af de nye stalde, som placeres mellem bygningerne i den sydlige ende. Samt en samletank på 99 m³, der skal indeholde vaskevand fra staldene.

Der anvendes halmfyr, med en indfyringseffekt på under 1 MW til opvarmning af kyllingestalde (biaktivitet).

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Husdyrbrugets tilladte produktion af slagtekyllinger på ejendommen, var baseret på Bramming Kommunes accept af forhåndsansøgning, dateret den 27. juni 1996.

³ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Esbjerg Kommune meddelte miljøgodkendelse til udvidelse af slagtekyllingeproduktionen efter husdyrbruglovens § 12, stk. 2 i august 2012. Den miljøgodkendelse blev efterfølgende revurderet i december 2020.

Ovennævnte miljøgodkendelse ophæves ved meddelelse af nærværende godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 2.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at ansøger ikke driver andre husdyrbrug inden for 100 m af Kærvej 20B, 6740 Bramming. For den ansøgte produktion er 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkeltbolig beregnet til 275 m. Afstanden til den nærmeste ejendom, som ansøger selv driver, er 277 m (Kærvej 20A, 6740 Bramming). På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundet. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Kærvej 20B, 6740 Bramming.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 1.

Kort 1: Situationsplan

Bygning	Anvendelse	Areal
1	Alle kyllinger (eksisterende)	Bygning/produktionsareal: 1.392 m ²
2	Alle kyllinger (eksisterende)	Bygning/produktionsareal: 4.253 m ²
3	Alle kyllinger + forrum (ny)	Bygning/produktionsareal: 3.000 m ² + Forrum: 150 m ²
4	Alle kyllinger + forrum (ny)	Bygning/produktionsareal: 3.000 m ² + Forrum: 150 m ²
5	Gødningshus (eksisterende)	Bygning: 1.382 m ² – Gødningsandel: 800 m ²
6	Lade (eksisterende)	
7	Lade (eksisterende)	
8	Garage	
9	Garage	
10	Stuehus	
11	Varmeveksler	

Tabel 1: Bygningsforklaring

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til udvidelse og drift af husdyrproduktion. Afgørelsen er meddelt d. 3. august 2012.
- Accept efter anmeldeordningen til etablering af gødningsopbevaringsanlæg. Afgørelsen er meddelt d. 17. februar 2020.
- Revurdering af miljøgodkendelse fra den 14. december 2020.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som bruttoareal.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som bruttoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

I alle 4 stalde (bygning 1, 2, 3 og 4 jf. kort 1) er der valgt en flexgruppe under dyretype. Det betyder, at der på alle produktionsarealer frit kan skiftes mellem alle typer kyllinger (konventionelle slagtekylninger, skrabekyllinger og økologiske kyllinger). Staldsystemet må dog ikke ændres uden fornyet vurdering.

Der stilles vilkår om at Stald 1 med 1.392 m² produktionsareal skal være tømt for dyr 5 måneder om året (fra og med maj til og med september) og at staldarealet skal være rengjort i den periode. Formålet med vilkåret er at sikre lugtvilkår overholdes.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Herunder opførelsen af 6 nye udendørs fodersiloer på hver 60 m³.

Der stilles vilkår om, at de 6 nye fodersiloer ikke må overstige en højde på 12 m efter etablering. Der stilles også vilkår om at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Derudover stilles der vilkår til fodersiloernes placering, som fremgår af kort 1.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslager og gødningstype.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af fast møg/dybstrøelse i gødningshuset eller oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der blandt andet sætter krav til overdækning med et tætsluttende og vandtæt materiale.

For oplag i marken er der desuden krav til placering og førelse af logbog.

Oplag af fast møg/dybstrøelse i gødningshuset, samt oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten. Herunder at spildevandsledningerne, som omfatter tagvand/overfladevand og sanitært spildevand, samt restvandet fra vask af stalde adskilles fra hinanden efter gældende regler for at undgå forurening af overflade- og grundvand.

Tagvand/overfladevand

- Fra Stald 1 og gødningshuset ledes til dræn og videre ud til vandløb.
- Fra Stald 2 nedsives via faskine.
- Fra Stald 3 og 4 vil nedsives lokalt eller vil blive ledt til anden godkendt afledning.

Hvis tagvand/overfladevand på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse.

Der vil være sanitært spildevand fra nyt forrum, som ledes til samletank og tilmeldes tømningsordning.

Vaskevand fra stald 1 og 2 ledes til eksisterende gyllekanal. Vaskevand fra stald 3 og 4 ledes til samletank, der placeres på østsiden af bygning 4. Vaskevandet vil blive udsprinklet på vestsiden af marken ved ejendommen.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand og restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand og restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening herfra.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der senest ved ibrugtagning af hvert nyt produktionsareal skal foreligge en ajourført og retvisende afløbsplan der medtaget alle afløbsforhold fra de nye anlæg. Afløbsplanen skal opbevares på ejendommen og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Hvis den foreliggende afløbsplan efter tilsynsmyndighedens konkrete vurdering er mangelfuld eller misvisende, kan tilsynsmyndigheden kræve yderligere dokumentation for de faktiske afløbsforhold.

Det er til enhver tid brugerens (husdyrbruget) ansvar, at afløbsforholdene lever op til lovgivningen på området, herunder at arbejdet er udført af en autoriseret kloakmester.

I miljøkonsekvens rapporten beskrives det at udledningstilladelse til tagvand og vand fra befæstet areal vil blive søgt i forbindelse med byggetilladelse. Esbjerg Kommune stiller vilkår om at der skal søges udledningstilladelse.

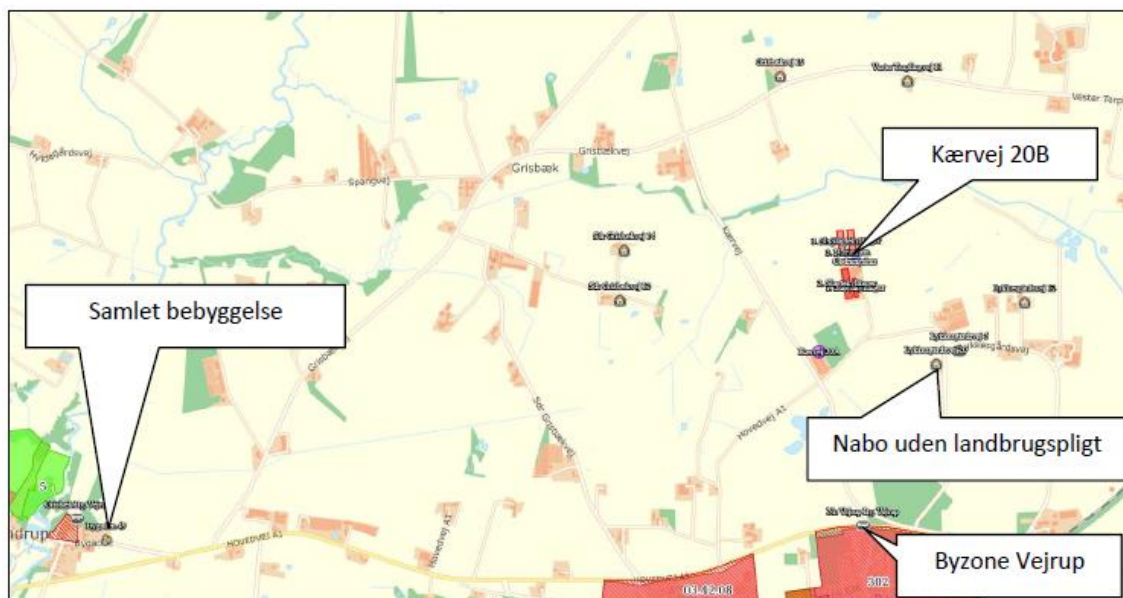
Sanitært spildevand fra forrum føres til samletank. Der skal søges om spildevandstilladelse til dette. Der stilles vilkår herom.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Kort 2: Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt – med undtagelse af afstanden fra stald 1 (eksisterende bygning) til beboelse på samme ejendom.

Forholdet kræver dog ikke dispensation, da kravet om dispensation alene omfatter udvidelser eller ændringer, der medfører forøget forurening, hvilket kommunen vurderer ikke er tilfældet, da denne stald skal være tømt for dyr 5 måneder om året.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet udvides ved det ansøgte projekt fra 5.645 m² til 11.645 m² med fjerkræ. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, og et husdyrbrug af denne størrelse i fjerkræ vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Afstanden mellem de nye stalde og gødningshuset (eksisterende bygning) bliver 35 meter. Hvis der etableres forrum i de nye stalde, vil de blive placeret i den sydlige ende af bygningerne og derved vil afstanden til gødningshuset blive mindre.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgte byggeri vurderes i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, baseret på udformningen af det ansøgte, samt afstanden mellem det nye og eksisterende.

Da der i forbindelse med det ansøgte projekt, alene søges om muligheden for at etablere forrum, er det ifølge kommunen, afstanden på 35 meter mellem staldene og gødningshuset, som skal vurderes om byggeriet ligger i tilknytning til.

Det er kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke opfylder tommelfingerreglen på 20 meter og dermed ikke entydigt kan defineres som værende i tilknytning til. Da der er 35 meter imellem bygningssættene, vil der være et distinkt brud, derfor mener Esbjerg Kommune ikke at de nye bygninger ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Selvom det nye byggeri, ikke kommer til at fremstå som værende i tilknytning til de eksisterende bygninger, er det dog kommunens vurdering, at placeringen er det bedste alternativ. Der er desuden tale om en udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendigt og en tættere placering på eksisterende bebyggelse er umuligt af hensyn til lugtgenekravet til Vejrup By.

De nye stalde opføres i afdæmpede farver og i samme stil som bygning 2 og gødningshuset. Dermed kommer det nye til at matche det eksisterende i stil, farve- og materialevalg.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,6 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 3 ha.

Ansøger ejer udover Kærvej 20B også Kærvej 20A, hvor der ligeledes er produktion af fjerkræ. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

For en god ordensskyld skal det bemærkes at ejer driver en del andre ejendomme, men disse er svineejendomme og ligger forholdsvis langt væk, og vurderes derfor ikke at være relevant i denne sammenhæng.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Kort 3: Læhegn øst og vest for nye og eksisterende stalde

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Det vurderes at det ansøgte byggeri ikke er i strid med landskabsbindingerne i kommuneplanen og at merpåvirkningen af det omkringliggende landskab vurderes at være ubetydelig.

Forudsætninger for det ansøgte fastholdes dog med vilkår.

- For staldene omhandler det størrelsen (bredde, længde og højde), placeringen (produktionsarealet skal placeres maksimalt 35 m nord for gødningshuset og er eksklusivt forrum), samt farvevalget.
- For fodersiloerne omhandler det størrelsen (maksimal højde), placeringen og farvevalget.
- For matriklen omhandler det bevarelse, vedligeholdelse og om nødvendigt genplantning af læhegnene øst og vest for nye og eksisterende stalde.
- For afhentningspladsen omhandler det at tilkørsel skal ske fra eksisterende indkørsel.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 5.988,1 kg NH₃/år til 8.135,4 kg NH₃/år. I 8 års driften var ammoniakemissionen på 3.748,1 kg NH₃/år. Der er foretaget en vurdering på worst case.

Naturområder omkring husdyrbruget

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 2 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Eng	4,8	9,5	Ej kategori	Ej relevant	-
2	Sø	0,7	1,3	Ej kategori	Ej relevant	-
3	Mose	0,1	0,5	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
4	Eng	0,2	0,4	Ej kategori	Ej relevant	-
5	Mose	0,2	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.

6	Mose	0,2	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen kendte forekomster nær anlægget.		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr. på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal		0,0	0,0	-		

Tabel 2. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 1 eller 2 natur omkring anlægget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

I den konkrete sag findes der § 3 eng nær anlægget. Enge er ikke omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveau. De er dog fortsat beskyttet mod tilstandsændring jf. § 3 stk. 2 i Naturbeskyttelsesloven⁶.

Da engen med nummer 1 i ovenstående tabel modtager en forholdsvis stor belastning (4,8 kg N/ha/år i merbelastning – 9,5 kg N/ha/år i totalbelastning) har Esbjerg Kommune foretaget en vurdering af om belastningen vil føre til at engen ændrer tilstand.

Der er foretaget besigtigelse af lokaliteten i 1995, 2012 og 2026. Besigtigelsen i 1995 er formentlig en amtslig luftfototolkning og der er ikke planteliste eller anden beskrivelse.

Ved besigtigelsen i 2012 fremgår det at der er tale om ferskeng med undertype kultureng. Yderligere fremgår det at der er registreret i alt 29 arter på arealet, her af tre stjerne arter (Almindeligstar, Engkarse, Kær-ranunkel) og 12 problemarter (Tusindfryd, Ager-tidsel, Horse-tidsel, Almindelig rajgræs, Glat vejbred, Enårig rapgræs, Lav ranunkel, Kruset skræppe, Almindelig fuglegræs, Lugtløs kamille, Stor nælde, Vejmælkebøtte).

Ved besigtigelsen i 2026 fremgår det, at der er tale om ferskeng med undertype kultureng. Yderligere fremgår det at der er registreret i alt 27 arter på arealet, her

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 927 af 28/06/2024).

af tre stjerne arter (Vandstjerneslægten, Engkarse, Kær-ranunkel) og 10 problemarter (Tusindfryd, Almindelig rajgræs, Glat vejbred, Enårig rapgræs, Almindelig rapgræs, Lav ranunkel, Kruset skræppe, Stor nælde, Glat ærenpris, Mælkebøtte).

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune at lokaliteten er en kulturpræget eng. Det vurderes derfor at tålegrænseintervallet vil være mellem naturenge (15-25 kg N/ha/år; 6410 - Tidvis våde enge) og kulturenge.

Kulturenge har ikke som sådan en fast defineret tålegrænse, men de har historisk været gødet. Miljøklagenævnet har bl.a. i sag NMK-510-00009⁷ tiltrådt en kommunalvurdering af, at tilførsel af 68 kg N/ha/år ikke vil føre til tilstandsændring af en kultureng i en konkret sag. Det er derfor sandsynligt at kultureng under visse omstændigheder faktisk tåler 68 kg N/ha/år.

Tilførsel af kvælstof i form af gødning eller atmosfærisk deposition vil ikke en-til-en have samme effekt på en lokalitets naturmæssige kvalitet. Det vurderes dog at effekterne vil være sammenlignelige.

Engen har i en længere årrække ikke været omlagt. I perioden er den blevet afgræsset med heste. Det vurderes derfor at engen kun i meget begrænset omfang tilføres kvælstof ud over den mængde der falder som atmosfærisk deposition. Med afsæt i en forventet tålegrænse for kulturenge på op mod 68 kg N/ha/år, vurderes det at en kulturpræget eng som i den konkrete sag, vil have en tålegrænse et sted mellem niveauet for naturenge (15-25 kg N/ha/år) og 68 kg N/ha/år for visse kulturenge.

Det giver et meget bredt tålegrænse interval på 15-68 kg N/ha/år. Det er Esbjerg Kommunes vurdering at den øvrige ende af intervallet kun vil være relevant for lokaliteter der har karakter af græsmarker.

I området er baggrundsbelastningen 14,5 kg N/ha/år og den påtænkt fjerkræproduktion vil føre til en deposition på 9,5 kg N/ha/år, samlet en belastning på 24 kg N/ha/år.

En belastning på ca. 24 kg N/ha/år vil placere sig under midten af tålegrænseintervallet. Det Esbjerg Kommunes vurdering at det ikke vil føre til at lokaliteten ændrer tilstand. Der lægges her vægt på, at den lokale flora overvejende består af ikke-kvælstoffølsomme arter og kulturgræsser.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsa-

⁷ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/3db5b937-d2c7-4eb3-a77e-c92f1a667170?highlight=NMK-510-00009>

lamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter Brun langøre, dam-, vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd- og skimmelflagermus.

Det ansøgte byggeri placeres sådan i landskabet, at det ikke vurderes at kunne udgøre en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrede bilag IV-padder i området.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁸, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Det ansøgte byggeri placeres desuden sådan, at oplagte ledelinjer for flagermus ikke vil blive påvirket. I lokalområdet vurderes det særligt at Sneum ådal (vest for anlægget) og Grisbæk (nord for anlægget), vil være de nærmeste ledelinjer for flagermus.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med udmugning, vask af stalde og udbringning af husdyrgødning.

⁸ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁸ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Lykkesgårdsvej 20 med en afstand på 480 m til stald 1. Nærmeste samlede bebyggelse er ved krydset mellem Rebelsigvej og Gl Hovedvej med en afstand på ca. 2,5 km til stald 1, mens nærmeste byzone er Vejrup, som er beliggende ca. 1 km syd for stald 1 og 2. Esbjerg Kommune vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande. Desuden stilles der vilkår om at stald 1 skal være tømt for dyr og rengjort 5 måneder om året, da dette også er en forudsætning for lugtberegningerne.

Lugt fra håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med udmugning og vask af stalde, samt ved afhentning af husdyrgødningen.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Vurderes at håndteringen af gødning er tilstrækkelig og ikke vil føre til væsentlige gener for omkringboende.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold. Samlet set forventes antallet af transporter at stige fra 311 til 601 kørsler om året. Til ejendommen er der én indkørselsvej, men ingen nabobeboelser i nærheden. Det forventes at hovedparten af daglige transporter vil foregå i dagtimerne.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel, samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug som det ansøgte er ventilation, varmeveksler, interne/eksterne transporter og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning/måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan f.eks. være spild af olie- og kemikalier eller brand på ejendommen.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at IE-husdyrbrug skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser. Der stilles derfor alene vilkår om, at der ved ophør af driften af husdyrproduktion skal ske en tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg mm. og at affald skal bortskaffes.

Hvis der sker hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der berører miljøet mærkbart, skal kommunen fortage de ændringer i vilkårene i godkendelsen, som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld. Ændringerne af vilkårene sker i form af påbud. Den 8-årige retsbeskyttelse efter husdyrbrugloven gælder ikke ved påbud efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45.

Reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om hændelser eller uheld supplerer reglerne om miljøskade i kapitel 5 a i husdyrbrugloven. Ved miljøskade eller overhængende fare for miljøskade skal situationen håndteres efter reglerne i husdyrbruglovens kapitel 5 a. Der er fastsat bestemmelser om, hvad der forstås ved miljøskade, i miljøskadelovens §§ 7-11.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer, skal dette begrænses mest muligt, for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Dieseltanken er omfattet af olietankbekendtgørelsen⁹ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

⁹ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr¹⁰.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Gulvdrift af slagtekyllinger
- Varmeveksler (Alle 4 stalde; ammoniakreducerende effekt på 28%)

Der stilles vilkår om staldsystem og driftsvilkår for varmeveksler.

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Kærvej 20B, 6740 Bramming er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017¹¹. For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

1. Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Den ansvarlige på husdyrbruget

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

¹¹ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægge dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Husdyrbruget oplyser de vil indføre et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold gennemgås
- Der formuleres en miljøpolitik
- Der fastsættes et ambitionsniveau i form af miljømål
- Det udarbejdes en plan for, hvordan målene nås
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt

IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget bliver godkendt. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

2. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstands-krav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige vilkår for at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning eller for at tage hensyn til den fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og-styring og reparation og vedligehold af udstyr. Formålet er at undgå uheld og utilsigtet forurening.

Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende oplæringsmateriale, som husdyrbruget kan tage udgangspunkt i.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Hensigten med den forebyggende plan er at minimere risikoen for forurening. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende materiale med et eksempel på, hvordan en kontrolplan kan udformes.

Der er også krav om, at husdyrbruget udarbejder en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld. På Esbjerg Kommunes hjemmeside findes en skabelon for en beredskabsplan, hvor der kan laves et oversigtskort i en GIS-baseret løsning.

Husdyrbruget oplyser de vil udarbejde en beredskabsplan for ejendommen.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

3. Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget anvender fasefodring.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

4. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurennet regnvand som rensevand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

I miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der i nudrift anvendes ca. 10.600 m³ vand, som i forbindelse med udvidelsen af det samlede produktionsareal, forventes at stige til ca. 18.000 m³ vand.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af vandforbruget:

- Anvendelse af drikkesystem med drikkenipler og spildbakker
- Defekte drikkenipler udskiftes
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt
- Stalde iblødsættes med kold vand og vaskes efterfølgende med højtryksrensere
- Løbende registrering af vandforbruget
- Identificere og reparere eventuelle lækager
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget

Esbjerg Kommune stiller desuden vilkår om årlig registrering af vandforbrug.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt at anvende energieffektiv belysning og at anvende varme- og genindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme-, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

I miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der til elforbruget i nuddrift anvendes ca. 300.000 KWh, som i forbindelse med udvidelsen af det samlede produktionsareal, forventes at stige til ca. 500.000 KWh.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af energiforbrug:

- Der anvendes lavenergi-belysning i staldene
- Belysningen reguleres efter dyrenes behov
- Der anvendes varmegenindvinding i form af varmeveksler på staldene
- Ventilationen rengøres og kontrolleres ved hvert holdskifte
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser
- Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed
- Alle stalde er isolerede

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energinudnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der stilles vilkår om at husdyrbruget skal drives så vandforbruget minimeres mest muligt, med en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen

5. Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt

husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er behov for særlige vilkår til at minimere mængden af spildevand. Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Husdyrbruget skal jf. § 45 stk. 1 nr. 8 begrænse etableringen af befæstede arealer etc., med henblik på at reducere produktion af spildevand og jf. § 45 stk. 1 nr. 9 skal driften af husdyrbruget tilrettelægges, så vandforbruget minimeres mest muligt.

Esbjerg Kommune vurderer at der ikke er unødige arealer der giver anledning til produktion af spildevand, samt at husdyrbruget bruger flere tiltag der begrænser vandforbruget.

6. Lugt- og støjemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse. Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Støvemissioner:

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlæggene reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Behandling ved den umiddelbare kilde kan f.eks. ske ved anvendelse af grovere strøelse, sprede frisk strøelse med hånden, ad libitum-fodring, vådfoder, foderpiller mv. Støvreduktion kan også ske i staldanlægget ved f.eks. at sprøjte med vandtåge eller olie. Hvorimod afgangsluften behandles ved et luftrensningssystem.

Husdyrbruget oplyser følgende vedrørende minimering af støv:

- Ved levering af foder blæses foderet i lukket system direkte ind i fodersiloerne
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Fodersiloerne forsynes med støvcykloner.
- Transport mellem siloer og stalde foregår i et lukket system
- Der er støvfiltre i varmevekslerne
- I varme perioder anvendes overbrusning

Efter hver hold kyllinger vil staldanlæggene inklusive tilhørende ventilation blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske ophobning af støv i husdyranlægget eller i ventilationen.

Det vurderes at husdyrbruget lever op til BAT-kravene for støvreduktion.

8. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af fast husdyrgødning med et tætsluttende og vandtæt materiale. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, samt særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT for opbevaring af husdyrgødning.

9. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT for udbringning af husdyrgødning.

10. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Ophør

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, hvilke foranstaltninger der vil blive truffet ved ophør af driften af husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal tømme og rengøre produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg og at miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning.

Endvidere gælder det i medfør af § 60 stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2. Husdyrbruget skal dog stadig følge vilkårene i miljøgodkendelsen samt generelle regler, som gælder for IE-brug, indtil der evt. søges og opnås en ny miljøgodkendelse.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af de alternative løsninger som er blevet undersøgt og hvorfor de er blevet fravalgt.

En alternativ placering af byggeriet er vurderet, men den valgte placering er den eneste som kan lade sig gøre, hvis lugtgenegrænsen mod byområdet Vejrup skal overholdes. En placering længere mod nord eller vest vil desuden medføre en højere merdeposition til de omkringliggende naturområder.

Hvis den ansøgte udvidelse med de to nye stalde, placeres længere mod nord, vil afstanden mellem nyt og eksisterende øges yderligere og ifølge Esbjerg Kommunes vurdering vil dette give et større indtryk af spredt bebyggelse.

Teknologien er valgt, da varmeveksler er eneste foreliggende teknologi til slagtekyl-linger og med den ansøgte placering overholdes BAT.

På baggrund af ovenstående er det Esbjerg Kommunes vurdering, at der ikke findes rimelige alternativer til det ansøgte projekt, da eksisterende stalde anvendes. Placeringen af de nye stalde vurderes ud fra et driftsmæssigt og landskabeligt synspunkt at være den bedste placering, da staldanlæggene placeres i forlængelse af eksisterende stalde.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevarerministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx i perioden fra den 4. februar 2026 til den 18. februar 2026.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen modtaget følgende bemærkninger til ansøgningen.

Bemærkningerne vedrører følgende forhold:

1. Trafiksikkerhed – Tung trafik

Den indkomne bemærkning har været inddraget i udarbejdelsen af forslaget til miljøgodkendelse i det omfang, der har været grundlag herfor som følger:

Ad. 1: Trafiksikkerhed – Tung trafik

Bemærkning:

Høringssvar er indsendt af næstformanden for Vejrup lokalråd på vegne af Vejrup Lokalråd, Børneby bestyrelsen, Vejrup Borgerforening og Vejrup idrætsforening, som er bekymret for den tunge trafik, der kører igennem byen, via Kærvej, forbi skole og idrætsanlæg. De oplyser at tung trafik i disse områder skaber utryghed og øger risikoen for uheld. De mener derfor at gennemkørende trafik bør ledes uden om byen og væk fra skole og idrætsfaciliteter. Alternativt foreslår de at der laves fartdæmpende foranstaltninger.

Vurdering:

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der kun stilles vilkår til hvilken af ejendommens adgangsgange, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om utryghed og øgede risiko for uheld, samt fartdæmpende foranstaltninger reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Høring af udkast til afgørelse

Forslaget er nu fremlagt i offentlig høring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser mod ansøgningen.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Esbjerg Kommune, inden der tages stilling til om der meddeles miljøgodkendelse eller ej.

Bilag 1: Landskabsanalyse

Landskab og erhvervsmæssig nødvendighed

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier.

Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Der skal etableres to staldbygninger, på hver 3.000 m², nord for de eksisterende stalde, med seks fodersiloer på hver 60 m³, som placeres i den sydlige ende og imellem de to nye stalde.

Hver stald opføres med en bredde på 30 meter og en længde på 100 meter. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter, og tag-hældningen udgør 15 grader, hvilket giver en samlet bygningshøjde på ca. 8,5 meter. Bygningerne opføres i sandwichpaneler i afdæmpede farver.

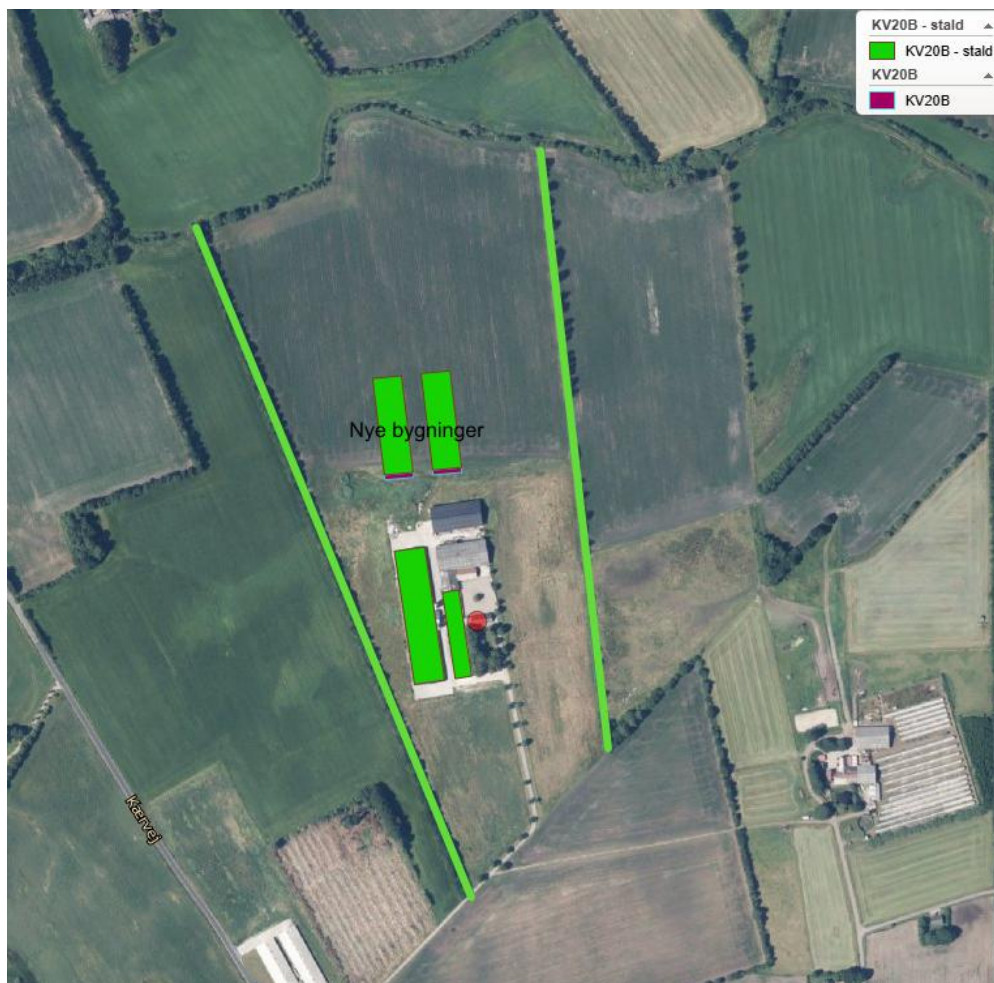
Der ansøges desuden om mulighed for at etablere et forrum i sydenden af hver stald med et areal på ca. 5 x 30 meter. Staldbygningerne bliver således samlet set 105 x 30 eller 3.150 m².

Ansøger oplyser følgende om materiale og farvevalg:

	Grundplan ca.	Bygnings-højde ca.	Tag-hældning	Bygningsmaterialer/ farver	Anvendelse
Stald 3	3.150 m ²	8,5 m	15°	Sandwichpaneler i afdæmpede farver. Grå bølgecement plader som tag.	Slagtekylling/ Forrum til kyllingestald
Stald 4	3.150 m ²	8,5 m	15°	Sandwichpaneler i afdæmpede farver. Grå bølgecement plader som tag.	Slagtekylling/ Forrum til kyllingestald
Siloer	Diameter ca. 3 m	12 m	-	Glasfiber siloer i afdæmpede farver.	Foder

Det ansøgte er i byggestil, materiale og farvevalg lig de eksisterende bygninger på ejendommen.

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger. Grønne steder er eksisterende hegn der skal bevares.

Kort: Læhegn øst og vest for nye og eksisterende stalde

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet udvides ved det ansøgte projekt fra 5.645 m² til 11.645 m² med fjerkræ. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, og et husdyrbrug af denne størrelse i fjerkræ vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Afstanden mellem de nye stalde og gødningshuset (eksisterende bygning) bliver 35 meter. Hvis der etableres forrum i de nye stalde, vil de blive placeret i den sydlige ende af bygningerne og derved vil afstanden til gødningshuset blive mindre.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgte byggeri vurderes i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, baseret på udformningen af det ansøgte, samt afstanden mellem det nye og eksisterende.

Da der i forbindelse med det ansøgte projekt, alene søges om muligheden for at etablere forrum, er det ifølge kommunen, afstanden på 35 meter mellem staldene og gødningshuset, som skal vurderes om byggeriet ligger i tilknytning til.

Det er i den forbindelse Esbjerg Kommunes vurdering, at det ikke opfylder tommelfingerreglen på 20 meter og dermed ikke entydigt kan defineres som værende i tilknytning til. Da der er 35 meter imellem bygningssættene, vil der være et distinkt brud Esbjerg Kommune mener derfor ikke at de nye bygninger ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Selvom det nye byggeri, ikke kommer til at fremstå som værende i tilknytning til de eksisterende bygninger, er det dog kommunens vurdering, at placeringen er det bedste alternativ. Der er desuden tale om en udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendigt og en tættere placering på eksisterende bebyggelse er umuligt af hensyn til lugtgenekravet til Vejrup By.

De nye stalde opføres i afdæmpede farver og i samme stil som bygning 2 og gødningshuset. Dermed kommer det nye til at matche det eksisterende i stil, farve- og materialevalg.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,6 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 3 ha.

Ansøger ejer udover Kærvej 20B også Kærvej 20A, hvor der ligeledes er produktion af fjerkræ. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

For en god ordensskyld skal det bemærkes at ejer driver en del andre ejendomme, men disse er svineejendomme og ligger forholdsvis langt væk, og vurderes derfor ikke at være relevant i denne sammenhæng.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område nr. 22-030-030 - "Landområde mellem Grisbæk og Lykkesgård" i Esbjerg Kommuneplan 2026-2038. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Der kan gives mulighed for friluftsfaciliteter.

Bindinger

- Landskabskarakterområder (561.07) - Vejrup

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.07 - Vejrup. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles.

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 20 på Holsted Bakkeø.

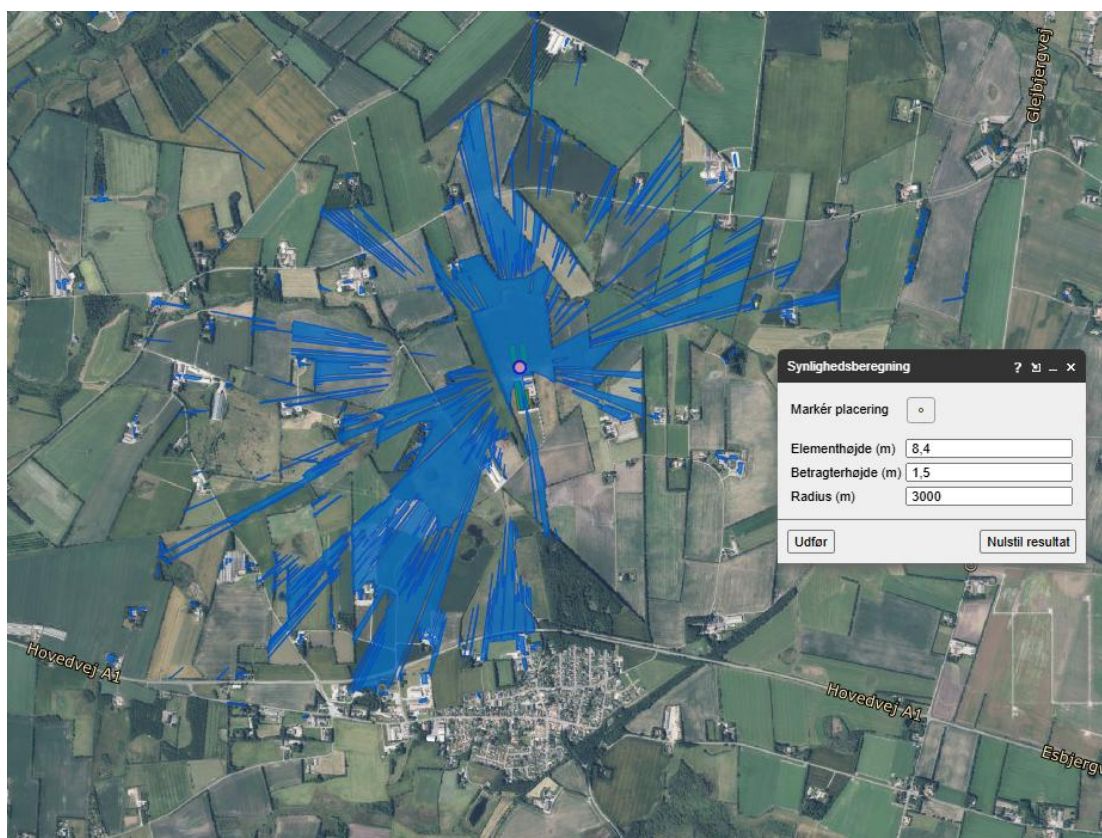
Nord for det ansøgte, skærer den mindre Grisbæk sig gennem landskabet. Der er derfor en mindre lavning mod nord beliggende omkring kote 16,5 inden for ca. 200 meter fra det ansøgte.

Bebyggelsen i området er spredt og består overvejende af bebyggelse orienteret langs vejene. Der findes flere husdyrbrug i området der er af sammenlignelig størrelse som det ansøgte. Det vurderes at der ikke med udvidelsen ændres væsentligt på bygningsstrukturen i området

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synligt den ansøgte stald er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kortet herunder. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Beregningen viser, at det ansøgte byggeri primært er synlig inden for kort afstand, men at det enkelte steder også er synligt på længere afstand (op til 1,8 km) fra især sydlig retning. Der er ikke indsigt til byggeriet fra den nærmeste by (Vejrup).

Kort: Synlighedsberegning med 3 km radius

Bevoksning

Bevoksningen i området er overvejende NS orienterede læhegn. Langs vandløb ses også bevoksninger. Læhegnenes beskaffenhed er varierende som følge af den vindpåvirkning, der er i det vestlige Jylland. Men særligt læhegnet mod vest er godt og forholdsvis kraftigt.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området består af spredt bebyggelse, med både små og større gårdanlæg. Det vurderes at udbygningen af gårdanlægget ikke vil ændre ved bebyggelsesstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Ansøgers ejendom er beliggende 700 m syd for Vester Terplingvej og 300 meter øst for Kærvej.

Omtrent 500 meter syd for anlægget forløber et højspændingstrace.

Kulturforhold

Der er hverken beskyttede sten- og jorddiger eller fredede områder omkring anlægget. Fredet område findes ved Vejrup Kirke 1,5 km mod syd.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Landskabskarakterområdet kan betegnes som robust. Strukturen er svag da størrelsen og orienteringen på markerne varierer betydeligt. Ellers er karakterområdet robust og forskellige elementer såsom tekniske anlæg, større bebyggelse, beplantning mv. kan indpasses.

Landskabet er således ikke særligt sårbart over for de nye stalde og anlæg.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri med de stillede vilkår, ikke er i strid med landskabsbindingerne i kommuneplanen og at merpåvirkningen af det omkringliggende landskab vurderes at være ubetydelig, og det vurderes, at det ansøgte med følgende vilkår, kan indpasses i landskabet:

- De 2 nye staldbygningerne skal opføres i ikke-reflekterende materialer, med sider i mørkegrå sandwichpaneler og mørkegrå tagplader.
Størrelsen på de nye stalde, eksklusivt forrum, må ikke overstige dimensionerne 30 m x 100 m x 8,5 m (B x L x H).
De nye stalde, eksklusivt forrum, må ikke placeres i en afstand på mere end 35 m nord for bygning 5 (eksisterende gødningshus).
- Hvis der etableres forrum i de nye stalde, skal disse placeres i den sydlige ende af bygningerne.
- Højden på de 6 fodersiloer må ikke overstige 12 meter og skal etableres i grå eller anden mørk farve på jordfarveskalaen. De skal placeres imellem de to nye stalde i overensstemmelse med kort 1.
- Det eksisterende beplantningsbælte øst og vest for de nye og eksisterende stalde skal bevares og vedligeholdes, samt genplantes hvis nødvendigt med hjemmehørende arter af træer og buske. Læhegnene placering fremgår af kort 3.
- Afhentningsplads til døde dyr, etableres på matrikel 6t Nr. Vejrup By, Vejrup. Tilkørsel skal ske fra eksisterende indkørsel.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport for Kærvej 20B

MSF Poultry ApS

Kærvej 20B

6740 Bramming

Udarbejdet den 11. december 2025 og tilrettet den 22. april 2026 og 7. juli 2026

Af miljørådgiver Nina Laudal Jensen

Ejer	MSF Poultry ApS
Driftsherre	MSF Poultry ApS
Kontakt	Martin Lund Madsen martin@ny-endrupholm.dk Tlf. 40203671
Husdyrbrugets adresse	Kærvej 20B, 6740 Bramming
Ejendomsnr.	7730487
Matrikel og ejerlav	Matrikel: 8b - Nr. Vejrup By, Vejrup
CHR	
CVR / P-nummer	45897621
Konsulent/rådgiver	Nina Laudal Jensen nlj@sagro.dk Tlf. 96296642
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 253255
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a
Bilag	Skema nr.: 253255 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	5
Ikke teknisk resumé.....	6
Basisoplysninger	8
Tidligere godkendelser	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	8
IE-brug	8
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Indretning og drift	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Foderopbevaring	12
Afløbsforhold.....	12
Beliggenhed	13
Planforhold	13
Landskab.....	14
Afstandskrav	16
Naturområder.....	17
Ammoniakemission	17
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	18
Kategori 2-natur	19
Kategori 3-natur	19
§ 3 områder	19
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	20
National beskyttelse af arter af planter og dyr	21
Biodiversitet – Den danske Rødliste	21
Lugt	21
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	22
Støv.....	22
Støj.....	23

Rystelser	23
Lys	24
Til- og frakørsels forhold	24
Transporter	25
Fluer og skadedyr	26
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger	26
Forslag til egenkontrol	27
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer	28
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)	28
Affald	28
Døde dyr	29
Grundvand	30
Vandforbrug og vandinstallationer	31
Energi	31
Klima	31
BAT (ammoniak)	32
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	33
Miljøledelsessystem	33
Management/Godt landmandskab	34
Fodringsstrategi	34
Vand	35
Energi	35
Spildevand	36
Støj	36
Støv	36
Lugt	36
Opbevaring af husdyrgødning	36
Samlet BAT-vurdering	37
Eventuelle grænseoverskridende virkninger	37
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet	37
Tiltag ved ophør	37
Befolkningen og menneskers sundhed	38
Alternative løsninger	38

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	38
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	39

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Kærvej 20B, 6740 Bramming, beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af det ansøgte

MSF Poultry ApS, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted, søger om miljøgodkendelse for ejendommen Kærvej 20B, 6740 Bramming på baggrund af et ønske om at udvide slagtekyllingeproduktionen.

Der ønskes opført to nye stalde til slagtekyllinger på hver 3.000 m² produktionsareal samt en samletank til vaskevand på 99 m³.

Esbjerg Kommune gav i august 2012 tilladelse til at etablere en produktion med slagtekyllinger på Kærvej 20B, 6740 Bramming.

I februar 2014 gav kommunen også tilladelse til at opføre et maskinhus, og i februar 2020 blev der givet tilladelse til at etablere et anlæg til opbevaring af gødning.

Ejendommen blev revurderet den 14. december 2020.

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der etableres mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Dette betyder, at der gælder særlige krav om overholdelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug af denne størrelse.

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lykkesgårdvej 20, som ligger ca. 480 m sydøst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Endrup, beliggende ca. 3,7 km sydvest for anlægget. Den nærmeste by er Vejrup, beliggende ca. 1 km syd for anlægget.

Ejendommen ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor jordbrugsdrift prioriteres. Der forventes derfor ikke væsentlige konflikter med omgivelserne.

Der planlægges opført to nye stalde til slagtekyllinger. Bygningerne placeres i passende afstand til eksisterende bygninger og opføres i afdæmpede farver. Der opsættes varmevekslere på de nye slagtekyllingestalde. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter til ben og ca. 8,5 meter til kip.

Afstandskravene er overholdt, da anlægget ligger i mindst den afstand fra de relevante områder, som Husdyrbrugloven kræver.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lovens krav til maksimal lugtpåvirkning af naboer, byområder og samlet bebyggelse er overholdt.

Støj- og vibrationspåvirkninger fra staldene og øvrige installationer vurderes ikke at være væsentlige, da størstedelen af aktiviteterne foregår indendørs, og der er betydelig afstand til nærmeste nabo.

Ejendommen er placeret omkranset af læhegn og mindre beplantninger som begrænser indkigget. Mod syd afskærmes de nye stalde af den eksisterende bebyggelse. Det er også i den sydlige ende af staldene, at der opsættes udendørs belysning. På grund af ejendommens indretning og driftsforhold forventes det ikke, at den udendørs belysning vil medføre lysgener for de omkringboende.

Der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus, og alle udendørsarealer samt foderområder holdes ryddelige.

Transport til og fra ejendommen forventes at være begrænset, og indkørslen til stalden ligger i god afstand fra beboelser.

Samlet vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lys, skadedyr, fluer, opbevaring af døde dyr eller trafik.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Der er ca. 2,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal.

Ejendommen ligger ca. 2,5 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Habitatområde Sneum Å og Holsted Ådal) og ca. 7,4 km fra nærmeste kategori 2-naturområde. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på disse områder ligger langt under de maksimale tilladte værdier.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3-naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Nærmest ejendommen er der registreret flere enge og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Merbelastningen til tre § 3 naturpunkter er beregnet til mere end 1 kg N/ha/år. Merbelastningen til de øvrige områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år.

I miljøgodkendelsen af 2012 blev engene vurderet som ikke særligt følsomme.

På denne baggrund forventes udvidelsen af bedriften ikke at medføre væsentlig forringelse af miljøet i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende naturområder.

Anvendelse af Bedst tilgængelige teknologier (BAT)

BAT-niveauet (Bedste Tilgængelige Teknologi) er fastsat for de nye slagtekyllingestalde som ny stald.

For slagtekyllinger er den godkendte teknologi varmeveksler, hvilket medfører en ammoniakemission på 28 %.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet, og kravene til BAT overholdes.

Alternativer

Den ansøgte løsning er valgt, da den giver den mest optimale udnyttelse af de eksisterende fysiske rammer. Alternative placeringer af byggeriet er vurderet, men den valgte placering er den eneste, der kan lade sig gøre, hvis lugtgenegrænsen mod byområdet og afstandskravene til naboskel skal overholdes. En placering længere mod nord eller vest ville desuden medføre en højere merdeposition til naturområder.

Ophør

Ved ophør af produktionen vil driften formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen helt ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har i august 2012 meddelt miljøgodkendelse til en slagtekyllingeproduktion, på Kærvej 20B, 6740 Bramming. Der er i februar 2014 meddelt accept til etablering af maskinhus. Der er ligeledes meddelt accept til etablering af gødningsopbevaringsanlæg i februar 2020.

Ejendommen er blevet revurderet den 14. december 2020.

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Ansøger driver ikke andre husdyrhold inden for 100 meter fra Kærvej 20B, 6740 Bramming. For den ansøgte produktion er 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkeltbolig beregnet til 275 meter. Afstanden til den nærmeste ejendom, som ansøger selv driver, er 277 meter.

Da afstanden er over 100 meter, vurderes ejendommen ikke at være forureningsmæssigt forbundet med andre ejendomme drevet af ansøger. Der er derfor ikke foretaget yderligere vurdering af eventuel samdrift med andre ejendomme.

Forureningsmæssigt forbundet 					
50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 275 m (model: NY). Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er mere end 100 m, og afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 275 m.					
Kærvej 20A - Andet husdyrbrug					
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]	Forureningsmæssigt forbundet	Undtaget af beregning
Staldbygning	2. Slagtekyllinger	277	275	Nej	☐

Figur 1. Forureningsmæssig forbindelse fra husdyrgodkendelsen

Biaktiviteter

Der anvendes halmfyr til opvarmning af kyllingestalde. Indfyringseffekten er under 1 MW.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Etablering af den ansøgte produktion vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for at sikre en konkurrencedygtig og bæredygtig drift af ejendommen. Den planlagte produktionskapacitet skal muliggøre, at bedriften kan imødekomme den stigende efterspørgsel på slagtekyllinger og samtidig opretholde en rationel og effektiv drift.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om etablering af tre nye stalde med dybstrøelse til produktion af slagtekyllinger. Hver stald opføres med en bredde på 30 meter og en længde på 100 meter. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter, og taghældningen udgør 15 grader, hvilket giver en samlet bygningshøjde på ca. 8,5 meter. Bygningerne opføres i sandwichpaneler i afdæmpede farver i samme stil som bygning 2 og gødningshuset.

Ved hver stald opstilles tre fodersiloer på hver 60 m³ til opbevaring og håndtering af foder. Siloerne forventes at få en højde på ca. 12 meter og vil være i afdæmpede farver. Der ansøges desuden om mulighed for at etablere et forrum i sydenden af hver stald med et areal på ca. 5 x 30 meter.

Endvidere vil der blive etableret en samletank på 99 m³ til opsamling af vaskevand.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets eksisterende og fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Slagtekyllinger	1549	Mekanisk ventilation	6 m	(#825690) Flexgruppe: Alle kyllinger	5	1392
2. Slagtekyllinger	4366	Mekanisk ventilation	6 m	(#825691) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	4253
3. Slagtekyllinger	3001	Mekanisk ventilation	6 m	(#825713) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	3000
4. Slagtekyllinger	3004	Mekanisk ventilation	6 m	(#833313) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	3000
Sum						11645
Nudrift						
1. Slagtekyllinger	1549	Mekanisk ventilation	6 m	(#825692) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	5	1392
2. Slagtekyllinger	4366	Mekanisk ventilation	6 m	(#825694) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	4253
Sum						5645
8 års drift						
1. Slagtekyllinger	1549	Mekanisk ventilation	6 m	(#825693) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	5	1392
2. Slagtekyllinger	4366	Mekanisk ventilation	6 m	(#825695) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	4253
Sum						5645

Tabel 1. Husdyrbrugets produktionsarealer

På figur 2 fremgår de fremtidige driftsbygninger.

Figur 2. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

- Bygning 1. Eksisterende slagtekyllingestald med 1.533 m² produktionsareal. Stalden vil være tom og rengjort i 5 mdr. om året.
- Bygning 2. Eksisterende slagtekyllingestald med 4.318 m² produktionsareal.

- Bygning 3. Ny slagtekyllingestald med tilhørende forrum og et samlet produktionsareal på 3.000 m². Byggeriet opføres i samme stil som bygning 2, med mørkegrå sandwichpaneler og mørkegråt tag.
- Bygning 4. Ny slagtekyllingestald med tilhørende forrum og et samlet produktionsareal på 3.000 m². Byggeriet opføres i samme stil som bygning 2, med mørkegrå sandwichpaneler og mørkegråt tag
- Bygning 5. Eksisterende gødningshus med en gødningsandel på 800 m².
- Bygning 6. Lade
- Bygning 7. Lade
- Bygning 8. Garage
- Bygning 9. Garage
- Bygning 10. stuehus
- Bygning 11. Varmeveksler

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gødningshus	Fast				1382
Nudrift					
Gødningshus	Fast				1382
8 års drift					
Gødningshus	Fast				1382
Gødningsandele					
Lager navn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gødningshus	Fjerkræ				800
Nudrift					
Gødningshus	Fjerkræ				800
8 års drift - Ingen data					

Tabel 2. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg

Gødningen fra stalden fjernes ved hvert holdskifte og opbevares midlertidigt i gødningshuset, indtil den eksporteres til Tyskland.

Der vil blive etableret en 99 m³ samletank til opsamling af vaskevand fra stald 3 og 4. Vaskevand fra stald 1 og 2 ledes til eksisterende gyllekanal.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen vil der blive opført 6 nye udendørs fodersiloer a 60 m³

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er vil være sanitært spildevand fra nyt forrum og sanitært spildevand ledes til samletank og tilmeldes tømningsordning.

Vaskevand fra stald 3 og 4 ledes til samletank, der placeres på østsiden af bygning 4. Vaskevand fra stald 1 og 2 ledes til eksisterende gyllekanal.

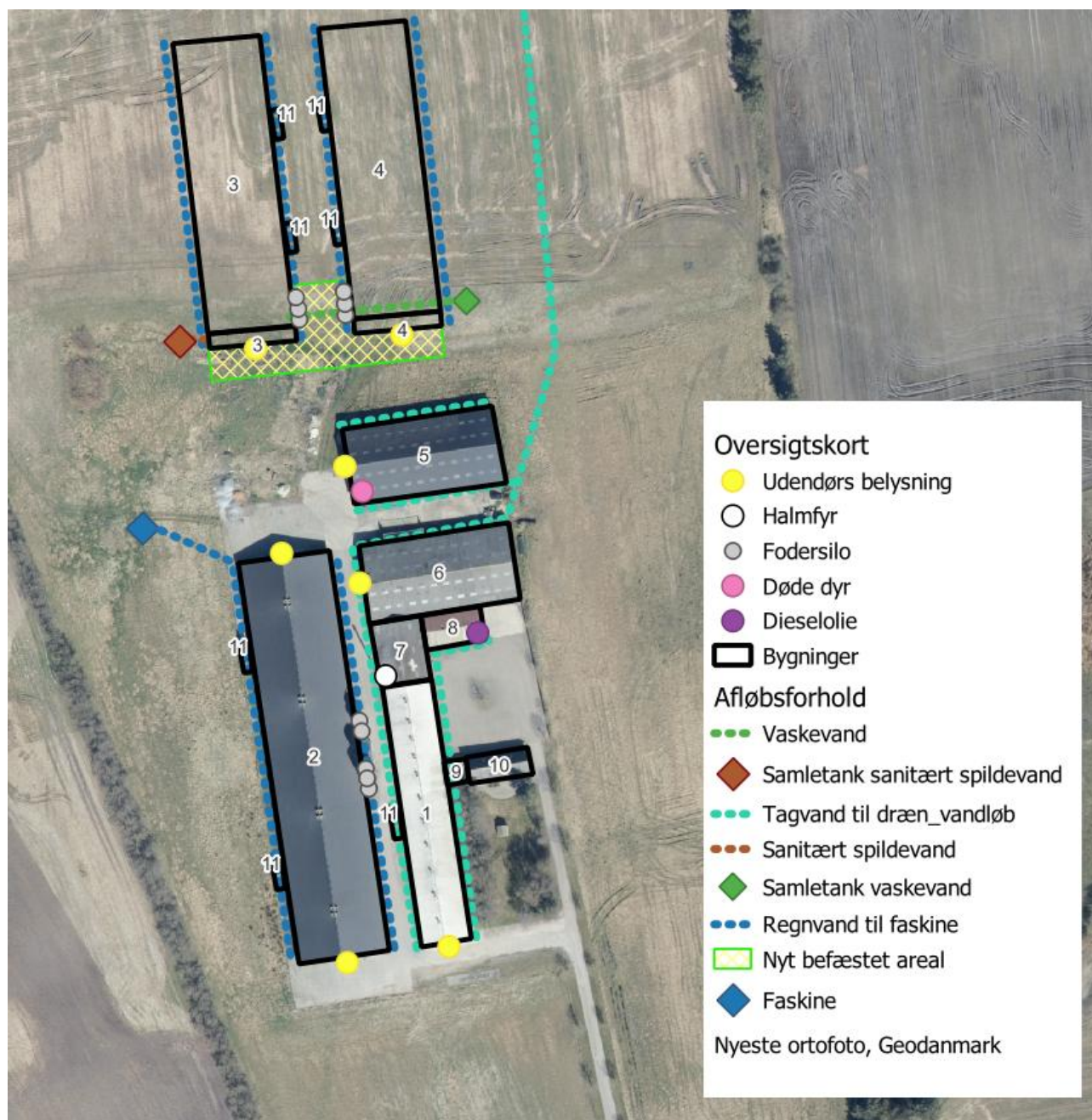
Vaskevandet vil blive udsprinklet på vestsiden af marken ved ejendommen.

Dræn vil enten blive afbrudt eller omlagt i faste rør, hvis de ligger nærmere end 15 meter fra de nye stalde.

Tagvand fra nye stalde vil nedsives lokalt eller blive ledt til anden godkendt afledning.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand og restvand jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

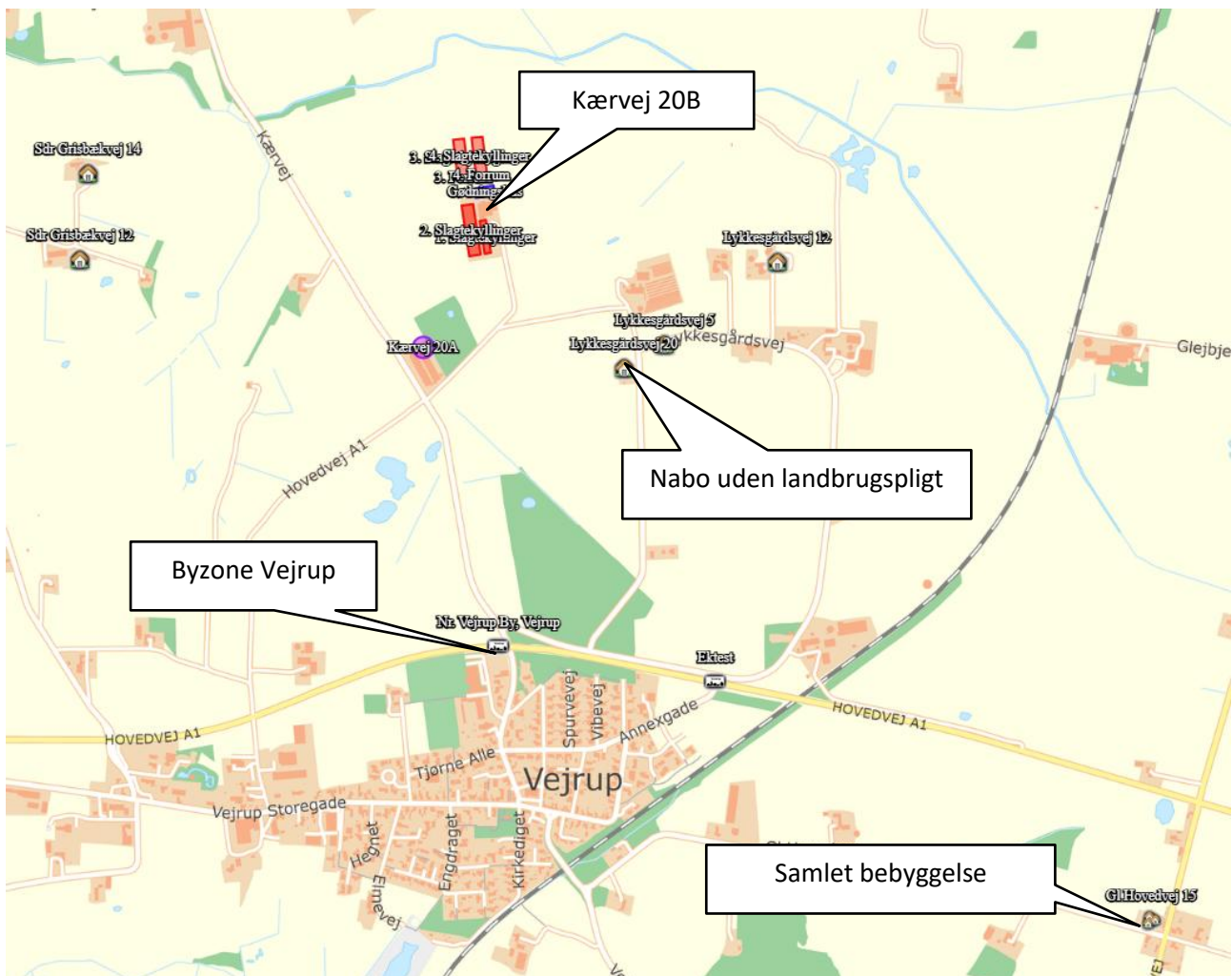
Figur 3. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lykkesgårdvej 20, som ligger ca. 480 m sydøst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er placeret ved Gl Hovedvej 15, beliggende ca. 2,5 km sydøst for anlægget. Den nærmeste by er Vejrup, beliggende ca. 1 km syd for anlægget.

Figur 4. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde	X	
Naturbeskyttelsesområde		X

Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder(interesseområde)		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2	X	

Tabel 3. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger delvis indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Ejendommens eksisterende anlæg ligger delvis indenfor lavbundsområde. De nye stalde ønskes opført udenfor lavbundsområde.

Der er registreret en v2 jordforurening på ejendommen. Grunden til registreringen er at der er anvendt slagge under stald, pladser og køreveje.

Vurdering

På baggrund af placeringen og udformningen af det ansøgte byggeri vurderes de kulturhistoriske værdier samt oplevelsen af landskabet ikke at blive forringet. Det ansøgte byggeri placeres i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, hvilket bidrager til en samlet og sammenhængende gårdstruktur. Her ved forebygges og afhjælpes uheldige visuelle påvirkninger af landskabet, og det eksisterende landskabsbillede fastholdes.

De nye kyllingestalde placeres med en afstand på ca. 30 meter til det eksisterende gødningshus. Afstanden vurderes at være hensigtsmæssig og funktionelt begrundet. Den sikrer tilstrækkeligt arbejdsrum til effektiv

og sikker drift, herunder ved afhentning af kyllinger, udmugning og håndtering af gødning. Afstanden forbedrer samtidig manøvremligheder for maskiner og transportkøretøjer.

Derudover bidrager afstanden til bedre hygiejniske forhold mellem produktionsbygninger og gødningsopbevaring. Afstanden vurderes ikke at svække den visuelle sammenhæng mellem bygningerne, idet de fortsat opleves som en samlet bygningsenhed i landskabet.

Samlet set vurderes placeringen med 30 meters afstand derfor at være både driftsmæssigt velbegrundet og landskabeligt acceptabel, uden negativ indvirkning på de kulturhistoriske værdier eller den samlede landskabelige oplevelse.

Afstandskrav

Afstandskraverne i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskraverne er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større end eller lig med de gældende krav.

Afstandene er afsat som punkter

Vurdering

Ejendommen ligger i betydelig afstand til byzone og samlet bebyggelse, og med mere end 480 meter til nærmeste nabo uden landbrugspligt vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at medføre væsentlige ge-

ner. Det vurderes desuden, at ændringerne ikke vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 8.135,4 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 6 m da staldene er mekanisk ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5895,4	2240,0	8135,4
Nudrift	3748,1	2240,0	5988,1
8 års-drift	3748,1	0,0	3748,1

Figur 5. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
13. § 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,7	0,2	1,8
12. § 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,2	1,4
11. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,5
10. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,0	1,3	2,4
9. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,4
8. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	4,8	0,9	9,5
7. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,1	-0,5	7,5
6. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
5. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,3
4. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,3
3. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,5
2. Kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
1. Kat 1	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 4. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 2,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,1 km sydøst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 7,4 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3-naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som nærmest anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer nærmest husdyrbruget.

Nærmest ejendommen er der registreret flere enge og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Merbelastningen til 3 § 3 naturområder er beregnet til mere end 1 kg N/ha/år. Merbelastningen til de øvrige områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år.

I 2012 vurderede Esbjerg Kommune engen lige øst for ejendommen (naturpunkt 7 og 8 i tabel 4) sådan:

Den ferske eng er en C mål- og værdisatte kultureng. Engen græsses med kvæg og heste. Den gødskes jævnligt og der er isået kulturgræsser. Den ferske eng omlægges sjældent. Naturtilstanden er vurderet til at være Moderat. Ved besigtigelse i 2012 er der bl.a. registreret mose-bunke, engkarse, fløjlsgræs, eng-rapgræs, kær-ranunkel, manna-sødgræs, lyse-siv, alm. star, hvid-kløver, mælkebøtte sp., stor nælde, alm. rajgræs, glat vejbred, ager-tidsel og horse-tidsel.

Det vurderes at lokalitetens tålegrænse er i den høje ende af tålegrænseintervallet for ferske enge (15-25 kg N/ha/år). Beregningerne viser, at der kommer en merdeposition på 12,7 kg N/ha/år og en totaldeposition på 19,8 kg N/ha/år på engen. Den beregnede merdeposition sammen med baggrundsbelastningen overstiger den vejledende tålegrænses øverste grænse. Det er dog Esbjerg Kommunes vurdering at engen i forvejen gødskes så meget, at den yderligere påvirkning fra ejendommen, ikke ændrer engens botaniske og strukturelle tilstand og derfor ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af lokaliteten.

I 2012 vurderede Esbjerg Kommune engen nordvest for ejendommen (naturpunkt 10 i tabel 4) sådan:

De ferske enge er B målsat og C værdisat mosebunke-/kulturenge. Det vurderes på baggrund af engenes type, at lokaliteternes tålegrænse er i den høje ende af tålegrænseintervallet for ferske enge (15-25 kg N/ha/år). Der kommer en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år på eng nr. 1 og en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år på eng nr. 4. Den totale deposition er på hhv. 1,2 og 1,4 kg N/ha/år. Idet baggrundsbelastningen er på ca. 16 kg N/ha/år, vil merdepositionen på de to ferske enge ikke medvirke til en overskridelse af tålegrænsen, og det vurderes derfor, at udvidelsen af anlægget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af lokaliteterne.

På Arealinformation er der fundet følgende baggrundsbelastning i datasættet "Samlet deposition af kvælstof til brug i miljøgodkendelser, 2021-2023".

For naturpunkt 7 og 8 er baggrundsbelastningen 14,4 kg N/ha/år, mens den for naturpunkt 10 ligger mellem 14,5 og 15,5 kg N/ha/år.

Ifølge et fagligt notat fra DCE (2024) "Opdatering af empirisk baserede tålegrænser" er tålegrænsen for fersk eng 15–25 kg N/ha/år. Det er dog præciseret, at denne tålegrænse ikke bør anvendes på kultureng. I notatet fremgår følgende om tålegrænser for fersk eng:

"Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland, hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'."

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri placeres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, dog med en afstand på ca. 30 meter til gødningshuset, som er den nærmeste bygning. Der sker herudover ingen ændringer af vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder og krybdyr. Ligeledes fjernes der ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levesteder for flagermus.

Der sker således ingen fysiske ændringer i forbindelse med projektet, som vurderes at kunne være til skade for eventuelle bilag IV-arter. På den baggrund vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 253255 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Grisbækvej 19	0	NY	550,9	550,9	906,5	Ja
 Lykkesgårdsvej 12	0	NY	550,9	550,9	863	Ja
 Lykkesgårdsvej 20	0	NY	550,9	440,7	649,4	Ja
 Lykkesgårdsvej 5	0	NY	550,9	440,7	683,8	Ja
 Sdr Grisbækvej 12	0	NY	550,9	550,9	1082,9	Ja
 Sdr Grisbækvej 14	0	NY	550,9	550,9	1044,9	Ja
 Vester Terplingvej 11	0	NY	550,9	550,9	877,4	Ja
 Gl Hovedvej 15	0	NY	1022,9	920,6	2717	Ja
 Ektest	1	NY	1307,8	1366,7	1500,7	Ja
 Glejbjerg By, Åstrup	0	NY	1307,8	1307,8	2948,4	Ja
 Grisbæk By, Vejrup	0	NY	1307,8	1307,8	3796,8	Ja
 Nr. Vejrup By, Vejrup	0	NY	1307,8	1242,4	1249,7	Ja

Tabel 5. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Ved levering af foder blæses foderet i lukket system direkte ind i fodersiloerne. Fodersiloer forsynes med støvcykloner.

Der er støvfiltre i varmevekslerne som vil opfange den største del der kan ske at blive ventileret ud.

Derudover anvendes der overbrusning i meget varme perioder hvilket også reducere støv.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

Der kan forekomme støj fra ventilationen, men denne er overvåget og styret, så den kun kører efter behov. Der er etableret varmevekslere på de eksisterende stalde. Der etableres også varmevekslere på de nye stalde, hvilket kan medføre minimal støj under drift. Ventilationen gennem varmevekslerne erstatter en del af den traditionelle ventilation, og det vurderes derfor, at støjniveauet ikke vil være højere end ved et almindeligt ventilationsanlæg uden varmevekslere.

Ud over ventilationen kan der forekomme støj i forbindelse med aflæsning af foder til fodersiloerne. Foder leveres ca. en gang om ugen. Levering af kyllinger til slagteri kan finde sted på forskellige tidspunkter af døgnet, men dette sker kun få dage om året.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Mange af de støjende aktiviteter, såsom levering af foder og afhentning af husdyrgødning, foregår i dagtimerne og vurderes ikke at give gener. Levering af daggamle kyllinger og afhentning af slagtekyllinger sker kun få dage om året, og generne vurderes derfor at være begrænsede.

På baggrund af typer og størrelser af produktionsanlæggene vurderes det, at husdyrbruget på Kærvej 20B kan ændres uden at medføre gener for omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Udenfor staldene er der belysning ved porte og ramper, hvor lyset er rettet nedad, så kun arbejdsområderne oplyses. Det udendørs lys er forsynet med bevægelsessensor, så det tænder ved aktivitet og slukker automatisk igen. Slagtekyllingestaldene er lukkede og isolerede bygninger uden ovenlys, hvilket betyder, at der ikke opstår lysforurening eller fjernpåvirkning fra staldene.

Vurdering

Udendørs belysning på ejendommen samt indendørs lys fra staldene vurderes ikke at medføre væsentlig gene for omkringliggende beboelser eller forbipasserende. Staldene er lukkede, og den udendørs belysning er begrænset, så den kun oplyser de nødvendige områder og ikke større arealer.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der en indkørsel.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende indkørsler.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af husdyrgødning og levering af foder m.m.

Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Transport af levende dyr til og fra ejendommen og kan og forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, nudrift	Antal/år, ansøgt drift
Kyllinger ind	7	16
Kyllinger ud	133	200
Indkøbt foder	91	200
Strøelse		4
Halm	40	40
Daka	14	48
Brændstof	5	5
Div		20
Afhentning af dybstrøelse til eksport	21	42
Affald		26
Samlet antal transporter	311	601

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen.

Slagtning foretages normalt én dag pr. rotation, hvilket svarer til 8–9 dage årligt. Antallet af perioder med trafik i forbindelse med indfangning og transport til slagteri er derfor begrænset.

Transporter, der leverer dyr og foder, samt transporter, der afhenter levende eller døde dyr og affald, er ofte afhængige af eksterne aktører, og husdyrbruget har derfor ikke altid indflydelse på det konkrete leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne foregår primært inden for normal arbejdstid fra kl. 6.00 til 18.00, men afhentning af dyr til slagteri kan også finde sted i nattetimerne.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Kyllingerne spiser fluelarver, hvilket medvirker til at reducere antallet af fluer i staldene. Varmevekslerne skaber et tørrere staldmiljø, hvilket yderligere hæmmer udviklingen af fluelarver. Skadedyr og fluer bekæmpes i overensstemmelse med gældende regler, og der indgås en aftale med et godkendt skadedyrs-firma om løbende tilsyn med ejendommen.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie og brand

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken og smøreolie står indendørs i maskinhuset betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder m.m.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Der er en dieselolie tank på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Rengøringsmidler opbevares efter leverandørens anvisning i rum uden afløb.

Medicin

Der anvendes kun medicin til kyllingerne, hvis de er under behandling efter samråd med dyrlæge. Vacciner til kyllingerne opbevares på ejendommen. Al medicin opbevares aflåst og på køl i forrum.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes hver uge.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald.

Mindre fraktioner fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Genanvendeligt affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i forrum eller maskinhus og afleveres på den kommunale modtagestation løbende eller afhentes af godkendt modtager.

Ikke genanvendeligt affald afhentes af godkendt modtager.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i forrum eller maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Eventuelle medicinrester afleveres til dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften ikke foregår fra denne ejendom.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Der er tale om et IE-brug, så derfor skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affalddirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i container i bygning 5. I forbindelse med afhentning af døde dyr bliver container med døde dyr stillet ved vejen. Placeringen af afhentningsstedet skærmes så den er ugeneret i forhold til forbi-passerende. Døde dyr afhentes af DAKA.

Figur 8. Placering af afhentningssted for døde dyr.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand adskilles fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Der er ingen boringer i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på bedriften vil anvendes til drikkevand til dyrene samt til vask af staldanlæg.

Vandforsyningen sker fra Vejrup vandværk.

For at reducere vandspild anvendes drikkenipler med spildbakker i stalden.

Der benyttes iblødsætning forud for vask, hvilket bidrager til et reduceret vandforbrug ved rengøring.

Der anvendes ca. 10.600 m³ i nudrift og forbruget forventes at stige til ca. 18.000 m³ i ansøgt drift.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes energi i form af elektricitet. Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og varmeveksler. Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Der er implementeret flere energibesparende teknologier, herunder LED-belysning og frekvensstyret ventilation. Udendørs belysning er dagslysstyret, udstyret med bevægelsessensor eller tændes manuelt efter behov. Indendørs belysning styres via et styringssystem.

Forbruget af el i nudrift er på ca. 300.000 KWh og forventes at stige til ca. 500.000 KWh i ansøgt drift.

Opvarmning af staldene sker via halmfyr.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

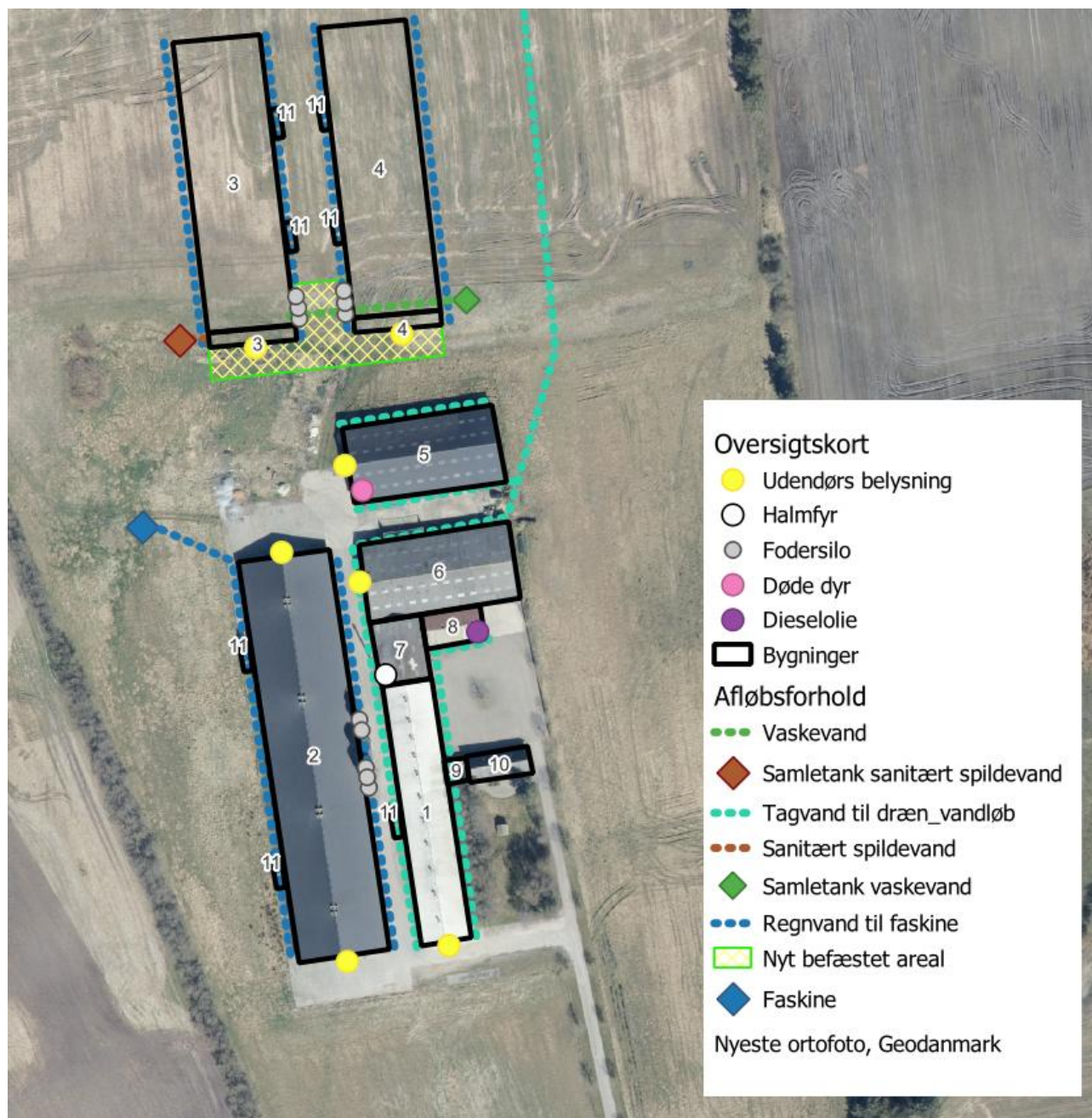
Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der anvendes lavenergi ventilationsmotorer, som minimerer elforbruget.
- Varmeveksler

- Husdyrgødning eksporteres direkte til Tyskland.

Figur 9. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7277	2240	9517
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5974	2240	8214
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1303
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende og ny stald niveau.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Eksisterende staldafsnit
2. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Eksisterende staldafsnit
3. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
4. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 8. Forudsætninger for BAT-beregning

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Varmeveksler

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold gennemgås.
- Der formuleres en miljøpolitik.
- Der fastsættes et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdes en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er automatisk styring af foder, vand, varme og ventilation. Data fra produktionen kan logges automatisk i produktionsperioden og kan lagres elektronisk.
- Anlæggets drift kontrolleres ugentligt.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften udarbejdes der en beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrøderne behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Her-ved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrøderne behov og næringsstof-norm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af am-moniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Der anvendes fasefodring således at foderblandingen hele tiden tilpasses dyrets livsstadie.

- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende. Og der anvendes kontinuerlig nyeste viden omkring foder og fodertilpasning.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres løbende, med henblik på at kunne identificere lækager og undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt. Defekte drikkenipler udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene med koldt vand og efterfølgende højtryksrensning, for at minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi**Belysning:**

- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- belysningen i staldene reguleres i forhold til kyllingernes behov.

Varme:

- Opvarmning af staldene sker via halmfyr.
- Der anvendes varmegenindvinding i form af en varmeveksler på staldene.

Ventilation:

- I forbindelse med holdskifte rengøres og kontrolleres ventilationen.
- Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed, hvilket hindrer overventilering.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og stalde foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Fast møg opbevares i gødningshus. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

- Dybstrøelse eksporteres til Tyskland og der er derfor kun oplag på ejendommen i en begrænset periode.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- For at undgå at skæmme landskabet, opføres de nye stalde i afdæmpede farver og dimensioner og afskærmet af eksisterende bebyggelse og eksisterende beplantning.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand adskilles fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Stald og samletank vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Eventuelle risici forbundet med fugleinfluenza og antibiotikaresistens håndteres gennem gældende veterinærregler under Fødevarestyrelsens myndighedsområde.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Kærvej 20B kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, fordi den giver den mest optimale udnyttelse af de eksisterende fysiske rammer og samtidig holder bebyggelsen samlet.

Der er desuden vurderet alternative muligheder for placering af byggeriet, men den valgte placering er den eneste, der kan lade sig gøre, hvis lugtgenegrænsen mod byområdet samt afstandskravene til naboskel skal overholdes. Placering længere mod nord eller vest vil endvidere give en højere merdeposition til naturområder

Vurdering

Ud fra ovenstående, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.